

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	7011200919
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7011200919.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudkyň JUDr. Petry Příbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcov: 1/ M. N., bytom D., 2/ Mgr. L. N., bytom D., 3/ Ing. T. B., bytom M., 4/ M. O., bytom D., 5/ M. O., bytom S., 6/ S. C., bytom M., zast. advokátom JUDr. Danica Holováčová, sídlom Poštová 14, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, sídlom Komenského 52, Košice, za účasti: Východoslovenská distribučná a.s., sídlom Mlynská 31, Košice, IČO: 35 599 361, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2011/00789 zo dňa 28. septembra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č.k. 6S/132/2011-108, zo dňa 31. októbra 2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/132/2011-108 zo dňa 31. októbra 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcom 1/ až 6/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov 1/ až 6/, ktorou žiadali súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie Obce Nižná Myšľa, č. 476/2011-NM zo dňa 21.07.2011, ktorým podľa § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ustanovenia § 10 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona a v súlade s vyhláškou č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie povolená stavba „Nižná Myšľa - zriadenie TS a NN sietí“ na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností ako parcela KN E č. 1448 a KN C č. 866/2, 1181/1 a 1182, k.ú. D.. Išlo o stavebné povolenie Obce Nižná Myšľa na stavebný objekt SO 01 - Silnoprúdové elektrické rozvody, SO 02 - vyvolaná investícia a prevádzkový súbor PS 01 - trafostanica pre stavebníka Východoslovenská distribučná a.s..

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol potom, čo bolo jeho predchádzajúce rozhodnutie ktorým žalobu žalobcov zamietol zo dňa 24. mája 2012, č.k. 6S/132/2011-45, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 5Sžp/25/2012 zo dňa 18. júla 2013 zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR v predmetnom uznesení konštatoval, že odvolanie žalobcov 1/ až 6/ je opodstatnené len v jednom bode a to, že postupom krajského súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom tým, že im krajský súd nedoručil vyjadrenie žalovaného a účastníka konania k žalobe. Najvyšší súd SR však pokiaľ išlo o vec samú v predmetnom uznesení ďalej zdôraznil, že ostatné námietky žalobcov v odvolaní nemožno považovať za opodstatnené a to ani pokiaľ ide o lehotu na podanie námietok v územnom konaní ani pokiaľ ide o nedostatok verejného záujmu.

Ako vyplýva zo spisového materiálu krajského súdu, v ďalšom konaní po zrušení rozsudku najvyšším súdom, krajský súd postupoval v súlade s pokynmi najvyššieho súdu a spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 17.10.2013, bola právnej zástupkyňi žalobcov 1/ až 6/ doručená kópia vyjadrenia žalovaného a kópia vyjadrenia zúčastnenej osoby. Právna zástupkyňa žalobcov 1/ až 6/ si uvedené prevzala (ako vyplýva z doručenky) dňa 02.09.2013.

Krajský súd ďalej odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že lehota 5 dní na podanie námietok v zmysle stavebného zákona je lehotou celkom obvyklou, pričom žalobcovia nijako relevantne nezdôvodnili, prečo sa vôbec nepokúsili túto lehotu využiť, hoci ich stavebný úrad na túto skutočnosť riadne upozornil a lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok jednoznačne určil. V tomto smere poukázal krajský súd na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t.j. práva patria bdelým, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V stavebnom konaní obdobne ako v územnom konaní platí koncentračná zásada. K námietkam predneseným na pojednávaní pred krajským súdom treba dať do pozornosti § 61 ods. 1 veta druhá stavebného zákona, z ktorého explicitne vyplýva, že na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní sa stavebnom konaní neprihliada. Pokiaľ ide o verejný záujem, treba vychádzať zo zákona č. 656/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. augusta 2012 (§ 10 ods. 1 písm. e/) a hoci tento zákon verejný záujem priamo nedefinuje, v danom prípade niet pochyb o tom, že zariadenie (stavba) na rozvod elektriny je zariadením verejnoprospešným a že teda nesporné ide o stavbu vo verejnom záujme. Nie je na mieste poukazovanie na potrebu vyvlastnenia, nakoľko podľa § 10 ods. 5 zákona č. 656/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. augusta 2012 „povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom nehnuteľností.“ Obdobné je právo zriaďovať na cudzích pozemkoch mimo zastavaného územia obce elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie prenosovej sústavy a distribučnej sústavy, plynovody a plynárenské zariadenia prepravnej siete, distribučnej siete, zásobníka a zariadení určených na ich ochranu, zabránenie ich porúch alebo havárií, alebo na zmiernenie dôsledkov porúch alebo havárií na ochranu života, zdravia a majetku osôb; pri povoľovaní takej stavby stavebný úrad rozhodne o podmienkach, za akých možno stavbu uskutočniť a prevádzkovať na cudzom pozemku; oprávnenia stavebníka na uskutočnenie stavby vznikajú nadobudnutím právoplatnosti takého rozhodnutia ako aj úprava vecných bremien zakotvené aj v zákone č. 251/2012 o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 01. septembra 2012 (§ 11).

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

II.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia a navrhli napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a žalobcom prizná právo na náhradu trov konania. Uviedli, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, nevysporiadal sa so všetkými námietkami a napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobcovia predovšetkým namietali, že stavebník od nich ako od vlastníkov doposiaľ nemá súhlas a ani žiadne povolenie na predmetnú stavbu, že predmetná stavba sa má realizovať na pozemkoch, ktoré nie sú vo vlastníctve stavebníka a že oni žiaden súhlas nedali. Ďalej namietali, že touto stavbou sa znehodnotia ich pozemky. Tiež namietali, že

celú stavbu je možné realizovať popri verejných komunikáciách, čo síce predĺži elektrické rozvody o niekoľko metrov, ale nezasiahne do súkromných pozemkov a neznehodnotí ich. Taktiež namietali, že lehota 5 dní na podanie námietok je neprimerane krátka. V konaní nebol preukázaný verejný záujem. V danom prípade išlo o stavbu, ktorá má slúžiť na súkromné účely pre stavebníka za účelom získania budúcich odberných miest do distribučnej sústavy. Opätovne poukazujú na to, že predmetná stavba sa dá realizovať aj mimo pozemkov žalobcov a preto nie je splnená podmienka verejného záujmu v zmysle nálezu ÚS č. 33/95. Vývlastnenie je trvalý zásah do práva vlastníť majetok a je viazané na verejný záujem.

III.

Žalovaný sa vyjadril k podanému odvolaniu žalobcu tak, že sa v plnom rozsahu pridŕžiava písomného vyjadrenia k žalobe. Poukazuje na to, že odvolanie žalobcov nie je obsahovo identické s obsahom žaloby. Ďalej uvádza, že žalobcovia nenapadli na súde právoplatné územné rozhodnutie. V dôsledku toho, sa sami žalobcovia pripravili o možnosť konania pred súdom vo veci umiestnenia stavby. Prvostupňový stavebný úrad, ani žalovaný sa nemohli zaoberať námietkami „vhodného umiestnenia stavby“, ktoré stavebný zákon umožňuje uplatniť len v územnom konaní (§ 61 ods. 1 stavebného zákona). Spochybňovanie predmetnej stavby žalobcami, ako stavby vo verejnom záujme a poukazovanie na vyvlastňovacie konanie je zavádzajúce. V tomto prípade sa pozemky žalobcov nachádzajú mimo zastavaného územia obce, takže stavebník v stavebnom konaní preukazoval iné právo k týmto pozemkom podľa § 139 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona a to konkrétne § 10 ods. 1 písm. e/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov. Účelom predmetnej stavby je náprava stavu v obci, spočívajúceho v nevyhovujúcich parametroch dodávanej elektriny v danej lokalite, stavebník ako správca siete, má zo zákona o energetike povinnosť úpravy existujúcich rozvodov elektriny. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k právnomu záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne správny.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovat', s jeho odôvodnením, ktoré považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné sa stotožňuje v celom rozsahu, a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti dodáva:

Predmetom tohto konania bolo rozhodnutie žalovaného č. 2011/00789, ktorým bolo potvrdené

rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 476/2011 zo dňa 21.07.2011, o povolení stavby „Nižná Myšľa - zriadenie TS a NN sieť“ na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľností ako parcela KN E č. 1448 a KN C č. 866/2, 1181/1 a 1182, k.ú. D. O..

Najvyšší súd Slovenskej republiky, vo svojom zrušujúcom uznesení, sp.zn. 5Sžp/25/2012 zo dňa 18. júla 2013 jednoznačne ustálil, že citujem: „k námietkam žalobcov považuje za potrebné dodať, že tieto nemožno považovať za opodstatnené a to ani pokiaľ ide o lehotu na podanie námietok v územnom konaní ani pokiaľ ide o nedostatok verejného záujmu.“

Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že lehota 5 pracovných dní na podanie námietok v stavebnom konaní je plne postačujúca a obvyklá, pričom žalobcovia okrem namietania neprimerane krátkej lehoty nijako relevantne nezdôvodnili, prečo sa nepokúsili túto lehotu využiť na podanie námietok, hoci ich správny orgán na túto možnosť riadne upozornil. V stavebnom konaní, ako aj v konaní územnom platí koncentračná zásada, to znamená, že na námietky účastníkov stavebného konania sa po tejto lehote neprihliada. Na tomto mieste poukazuje najvyšší súd aj na § 61 ods. 1 veta druhá stavebného zákona, na základe ktorého, na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní, alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa v stavebnom konaní neprihliada. Taktiež je potrebné uviesť, že žalobcovia sa v územnom konaní nedomáhali porušenia svojich práv žalobou v správnom súdnictve.

Pokiaľ ide o namietaný verejný záujem zo strany žalobcov a poukazovanie v odvolaní na potrebu vyvlastnenia, najvyšší súd uvádza, že na tento prípad je potrebné aplikovať zákon č. 656/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. augusta 2012 o energetike, ktorý v § 10 ods. 5 jednoznačne uvádza, že povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom nehnuteľností. To znamená, že v tomto prípade ide o vecné bremeno priamo zo zákona o energetike. Energetické vecné bremeno, o aké v tomto prípade ide, má špecifický režim vyvlastnenia upravený do 31.08.2012 v zákone o energetike a od 01.09.2012 v zákone č. 251/2012 Z.z. o energetike. Je potrebné zdôrazniť, že vecnému bremenu upravenom v zákone o energetike nemožno, na rozdiel od vecného bremena upraveného v Občianskom zákonníku (§ 151n OZ) priznať súkromný charakter.

Ustanovenie § 10 ods. 1 písm. e/ zákona o energetike účinnom do 31.08.2012 zakotvilo oprávnenie energetického podniku vo verejnom záujme zriaďovať na cudzích pozemkoch mimo zastavaného územia obce (extravilán) elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie prenosovej a distribučnej sústavy.

Pre zriadenie zákonného vecného bremena v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, nie je potrebný súhlas vlastníka dotknutých pozemkov. Na podporu tohto právneho názoru, poukazuje senát najvyššieho súdu aj na svoje rozhodnutie, sp.zn. 5Sžp/27/2013 zo dňa 27.11.2014.

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.